

aplinkos apsaugos agentūra

**Taršos leidimų su specialiaja dalimi Aplinkos
oro taršos valdymas išdavimas, keitimas,
tikslinimas**

Atsakymai į pateiktus klausimus

1. KLAUSIMAS

Taršos leidime oro taršos lentelėse buvo numatyti labai dideli oro teršalų išmetami kiekiai. Jei įmonė sumažino taršą, kaip pvz. dirbo gal nepilnu pajėgumu, ar ji turi atlikti oro teršalų inventorizaciją nepriklausomai nuo to, kad nepraėjo 5 metai ir pasikoreguoti taršos leidimą. Ar privalo tai daryti, ar gali taršos leidime būti dideli išmetimai?

ATSAKYMAS

- Įvykus įrenginio pobūdžio ar veikimo pakeitimams arba išplėtimui, procese naudojamų žaliavų pakeitimui (pvz. atsirado nauji aplinkos oro taršos šaltiniai, į aplinkos orą išmetami nauji teršalai, pasikeitė naudojamo kuro rūšis ar naudojamos žaliavos technologiniame procese ir pan.), **kurie gali daryti didesnę neigiamą poveikį aplinkos orui**, ūkinės veiklos vykdytojas turi parengti naują Aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ataskaitą (toliau – inventorizacijos ataskaita) arba patikslinti galiojančios inventorizacijos ataskaitos duomenis (Taisyklių 13 punktą). Nurodytu atveju (įmonė dirbo nepilnu gamybos pajėgumu, dėl ko sumažėjo taršą į aplinkos orą), naujos inventorizacijos atlikti nereikia, jei inventorizacijos ataskaitos galiojimo terminas nėra pasibaigęs.
- Veiklos vykdytojas privalo nedelsdamas pranešti Agentūrai apie bet kokius planuojamus įrenginio pobūdžio ar veikimo pakeitimus ar išplėtimą, **kurie gali daryti poveikį aplinkai** (kurą deginančių įrenginių atveju – **išmetamų teršalų ribinių verčių laikymuisi**).
- Nurodytu atveju veiklos vykdytojas taršos leidimo keisti neprivalo, tačiau gali prašyti patikslinti leidimo sąlygas. Taršos leidimas keičiamas esant bent vienai iš Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 19² straipsnyje nurodytų leidimo pakeitimo sąlygų.

2. KLAUSIMAS

Ar reikalingas taršos leidimas mobiliajai kilnojamai katilinei, jei ji dirba tik vasaros metu- neveikiant įprastai dirbančiai pagrindinei katilinei (pagrindinė katilinė turi taršos leidimą).

Pastaba. Pagal informaciją pateiktame klausime, nėra aišku, ar vasaros metu mobilioji kilnojamoji katilinė dirba pagrindinės katilinės remonto (gedimo) metu, ar tai taikoma kiekvieną vasarą, kaip alternatyvi priemonė.

ATSAKYMAS

Remiantis Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo 2 straipsnio 9 ir 10 dalimis, stacionariu taršos šaltiniu laikomas nekintamoje buvimo vietoje esantis įrenginys, iš kurio teršalai patenka į aplinkos orą. Stacionaraus taršos šaltinio požymis yra teršalų iš jo išmetimas nekintamoje vietoje, t. y. taršos šaltiniui nejudant. Mobilioji katilinė – kurą deginantis įrenginys, kuris veikia pagal paskirtį nekintamoje vietoje ir nekintamoje vietoje į aplinkos orą išmeta teršalus. Neatsižvelgiant į tai, kad toks įrenginys techniškai pritaikytas būti perkeltas eksploatuoti kitoje vietoje, jis turi būti suprantamas kaip stacionarus technikos objektas, stacionarus taršos šaltinis ir taikomi atitinkami aplinkos oro apsaugą reglamentuojantys teisės aktai. Perkėlus kilnojamąjį kurą deginantį įrenginį į kitą vietą, požymis dėl eksploatacijos nekintamoje buvimo vietoje nepakinta, pakinta tik eksploatacijos vieta.

Pagal Aplinkos oro apsaugos įstatymo 2 straipsnio 11 dalį, „mobilus taršos šaltinis – motorinės transporto priemonės ir kiti judantys mechanizmai, naudojančys degalus“, todėl kilnojamieji kurą deginantys įrenginiai negali būti laikomi mobiliais taršos šaltiniais.

Pagal pateiktą paklausimą:

- Nekintamoje buvimo vietoje eksploatuojant KDI, kuris atitinka bent vieną iš TL taisyklių 1 priedo 2 skyriuje nustatytų kriterijų, privaloma turėti taršos leidimą, neatsižvelgiant, ar toks įrenginys pritaikytas būti perkeltu eksploatuoti kitoje vietoje, išskyrus atvejus, kai kilnojamas KDI naudojamas vietoje gedimą patyrusio esamo įrenginio.
- TL taisyklių 4.4 papunktyje apibrėžtos įrenginio neįprastos (neatitiktinės) veiklos sąlygos, kurios apima įrenginio gedimą. Manome, kad taršos leidimas kilnojamam KDI neprivalomas, kai jis naudojamas tik remonto laikotarpiu vietoje remontuojamo įprastai naudojamo KDI (toliau – esamas įrenginys), vertinant tokį kilnojamojo KDI eksploatavimą kaip esamo įrenginio veikimą neįprastomis (neatitiktinėmis) sąlygomis. Pagal TL taisyklių 60 punktą, įrenginio neįprastos (neatitiktinės) veiklos sąlygos turi būti įtrauktos į taršos leidimo sąlygas atsižvelgiant į veiklos vykdytojo pagal TL taisyklių 25.1.9 punktą pateiktą informaciją. Bet kokiu atveju, eksploatuojant KDI negali būti viršytos aplinkos oro kokybės normos.

3. KLAUSIMAS

LAND 43 ir VKDĮ normų taikymas, mobilių taršos šaltinių inventorizacija.

ATSAKYMAS

Išmetamų teršalų iš KDĮ normos LAND 43-2013 normos taikomos KDĮ, kurių vardinė (nominali) šiluminė galia lygi arba didesnė kaip 0,12 MW, bet nesiekia 50 MW.

- Pagal TL taisykles, veiklos vykdytojai, eksploatuojantys KDĮ taršos leidimą su specialiaja dalimi „Aplinkos oro taršos valdymas“ privalo turėti, kai:
 - ✓ 2.1. naudojamas KDĮ, kurio vardinė (nominali) šiluminė galia lygi arba didesnė kaip **1 MW, bet nesiekia 50 MW** ir kuris patenka į VKDĮ normų taikymo sritį;
 - ✓ 2.2. naudojamas KDĮ, kuris patenka į LAND 43-2013 taikymo sritį ir vardinė (nominali) šiluminė galia:
 - ✓ 2.2.1. **lygi 20 MW arba didesnė, bet nesiekia 50 MW;**
 - ✓ 2.2.2. **mažesnė kaip 20 MW, kai šiame įrenginyje yra ne mažesnės kaip 0,5 MW** vardinės (nominalios) šiluminės galios **kietuoju kuru kūrenamas katilas.**

Veiklos vykdytojai, eksploatuojantys KDĮ, kurių vardinė (nominali) šiluminė galia yra **1 MW ar didesnė, bet nesiekia 20 MW**, ir kurie patenka į LAND 43-2013 taikymo sritį, pagal TL taisykles taršos leidimą su specialiaja dalimi „Aplinkos oro taršos valdymas“ privalo turėti, kai KDĮ vardinė (nominali) šiluminė galia:

- ✓ 2.17.1. **didesnė kaip 5 MW – nuo 2024 m. sausio 1 d.**, su 2025 m. sausio 1 d. įsigaliosiančiomis leidimo sąlygomis, nustatytais pagal VKDĮ normų reikalavimus;
 - ✓ 2.17.2. **yra 1 MW ar didesnė, bet mažesnė arba lygi 5 MW – nuo 2029 m. sausio 1 d.**, su 2030 m. sausio 1 d. įsigaliosiančiomis leidimo sąlygomis, nustatytais pagal VKDĮ reikalavimus.
- Aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacija atliekama tik iš stacionarių taršos šaltinių, mobilių taršos šaltinių inventorizacijos atlikti nereikia.

4. KLAUSIMAS

Kokių įmonių veikloms būtina žemės sklypo ir pastatų registracija Registru centre, o kokių - užtenka nuomos sutarčių.

ATSAKYMAS

Jei veikla vykdoma nuosavybės teise priklausančiame žemės sklype ar statiniuose reikia pateikti nuosavybės teisę patvirtinančius dokumentus, t. y. Nekilnojamojo turto centrinio duomenų banko registro išrašo kopiją (žemės sklypo ir statinių), o jei veikla vykdoma nuomos teise valdomoje teritorijoje ir (ar) statiniuose – nuomos sutarčių (kurios turi būti įregistruotos viešajame registre) kopijas (TL taisyklių 36.6 papunktis).

5. KLAUSIMAS

Kaip užpildyti paraišką per AIVIKS sistemą.

ATSAKYMAS

- Šiuo metu nėra galimybės pateikti paraišką per AIVIKS ar kitą informacinę sistemą.

Pagal TL taisyklių 37 punktą, Paraiška gauti ar pakeisti leidimą šiuo metu teikiama Agentūros el. paštu ar kitomis elektroninėmis ryšio priemonėmis arba tiesiogiai. Paraiška teikiama popieriniu formatu (susegta ar surišta) ir skaitmeninėje laikmenoje. Kartu su paraiška teikiamas lydraštis. Teikiant paraišką elektroniniame formate, paraiškos teikimo lydraštis ir Taisyklėse nurodytos deklaracijos turi būti pasirašytos kvalifikuotu elektroniniu parašu arba suformuotos elektroninėmis ryšio priemonėmis, kurios leidžia užtikrinti teksto vientisumą, nepakeičiamumą ir identifikuoti paraišką teikiančią asmenį. Paraiškos skaitmeninė rinkmena turi būti pateikta *.docx ar *.odt formatu ir *.pdf formatu, kiti kartu pateikiami dokumentai – *.pdf, *.docx, *.xlsx, *.odt, *.ods, *.tif formatais (pasirinktinai). Paraiškos priedai, kurių teikimą tik popieriniame formate nustato kiti teisės aktai, arba dokumentai, kurių gali būti teikiami tik originalai, teikiami atskirai, paraiškos teikimo lydraštyje atskirai nurodant popierinių dokumentų sąrašą.

6. KLAUSIMAS

Įsigaliojantys 2023 m. nauji mokesčiai įmonėms dėl LOJ.

Pastaba. Klausimas nesusijęs su seminaro tema.

ATSAKYMAS

Mokesčio už aplinkos teršimą objektą, mokėtojus, mokėtojų teises ir pareigas, lengvatas, tarifų nustatymo ir indeksavimo tvarką, mokestinį laikotarpį, tarifus, mokesčio apskaičiavimo, deklaravimo ir mokėjimo tvarką, mokestinio patikrinimo tvarką, taip pat įplaukų paskirstymą ir tikslinį panaudojimą nustato Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymas. Informuojame, kad teikti mokesčio mokėtojams konsultacijas ir informaciją mokesčio už aplinkos teršimą apskaičiavimo ir deklaravimo klausimais, išskyrus mokestį už aplinkos teršimą iš žemės ūkio veiklai naudojamų ne keliais judančių mechanizmų, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. D1-592 „Dėl įgaliojimų suteikimo Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos įgyvendinant Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymą“, įgaliotas **Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos**.

7. KLAUSIMAS

Kokie normatyvai į aplinkos orą yra išmetamiems teršalams įmonėms, kurios neturi taršos leidimo, bet naudoja tirpiklius, Tirpiklius naudojančių įrenginių ataskaitas ir monitoringą teikia skaičiavimo būdu. Kodėl tokios įmonės yra įtrauktos į laboratorinės kontrolės grafikus, nors nėra kontroliuotinių taršos šaltinių, tačiau iš kontrolės planų matyti, kad bus kontroliuojami: stirenas, ksilenas, acetonas, butanonas, butanolis, etanolis, etilacetatas, butilacetatas, izopropanolis.

Pastaba. Klausimas nesusijęs su seminaro tema.

ATSAKYMAS

- Fizinis ar juridinis asmuo, eksploatuojantis ūkinės veiklos objektą ar vykdamas ūkinę veiklą, kai nereikalingas leidimas, privalo laikytis tokiems objektams eksploatuoti ir (ar) ūkinei veiklai vykdyti nustatytų aplinkos apsaugos normatyvų ir aplinkos apsaugos standartų (Aplinkos apsaugos įstatymo 19 str.).
- Veiklos vykdytojai, eksploatuojantys organinius tirpiklius naudojančius įrenginius privalo vadovautis Lakiųjų organinių junginių, susidarančių naudojant organinius tirpiklius tam tikrų veiklos rūšių įrenginiuose, išmetimo ribojimo ir įrenginių registravimo taisyklėmis, patvirtintomis 2002 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 620, kuriose nustatyta išmetamų lakiųjų organinių junginių, susidarančių naudojant organinius tirpiklius tam tikrų veiklos rūšių įrenginiuose, kiekio ribojimo, monitoringo ir ribinių verčių laikymosi įvertinimo, visuomenės ir Europos Komisijos informavimo reikalavimus, organinius tirpiklius naudojančių įrenginių, kurių eksploatavimui nereikia gauti taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (TIPK) leidimo ar taršos leidimo, įregistravimo, registracijos duomenų teikimo, tikslinimo ir įrenginių išregistravimo tvarka į valstybinės laboratorinės kontrolės grafikus įmonės ir kontroliuotinus teršalus ir kitus parametrus įtraukia **Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos**.

aplinkos
apsaugos
agentūra

AČIŪ UŽ DĒMESI